

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ПРОГРАМА

**Педагогічної (методично-управлінської) практики здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності «Дошкільна освіта»**

Івано - Франківськ 2023

Програма педагогічної (методично-управлінської) практики в закладах дошкільної освіти здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньої програми «Дошкільна освіта» розроблена відповідно до чинного законодавства у сфері вищої освіти України: Закону «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Педагогічна (методично-управлінська) практика в закладах дошкільної освіти є обов'язковим компонентом освітньої програми «Дошкільна освіта» здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 012 Дошкільна освіта. Програма педагогічної практики в закладах дошкільної освіти визначає загальні питання організації, проведення, керівництва та підведення підсумків практичної підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 012 Дошкільна освіта. Практику організують на визначених базах різних типів закладів дошкільної освіти.

Рекомендований вид практики завершує вивчення студентами курсів освітніх компонентів з методичної, організаційно-управлінської та нормативно-фінансової діяльності в закладах дошкільної освіти, де вони оволодівають теорією управлінської діяльності в галузі дошкільної освіти, знайомляться із сучасними методами та формами управління, планування освітнього процесу в ЗДО. Це дозволяє під час практики використовувати знання змісту попередніх видів практик та самостійної роботи з вивчення діяльності ЗДО.

Мета і завдання практики: забезпечення особистісної готовності студентів-магістрантів до практичного використання набутих у процесі навчання знань з фундаментальних, професійно-орієнтованих дисциплін та теоретико-методологічних аспектів педагогічної діяльності; методичному забезпеченні освітнього процесу технологіями його управління; посилення інтересу до професійно-організаторської діяльності удосконалення організаційно-педагогічних навичок, вміння творчо застосовувати теоретичні й методичні знання в практичній діяльності БКДО (2021), ДСДО в Україні.

Завдання практики:

1. Формування уміння об'єктивно аналізувати освітню та методичну роботу ЗДО відповідно до вимог нормативних та програмно-методичних документів в галузі дошкільної освіти; формулювати чіткі пропозиції щодо покращення освітнього процесу в ЗДО.

2. Розширення знань про організацію діяльності ЗДО в сучасних умовах, керівництво системою дошкільної освіти.

3. Удосконалювати вміння спостерігати, аналізувати організаційно-методичні аспекти освітнього процесу в закладах дошкільної освіти, здійснювати навчальний моніторинг знань, умінь та навичок дітей різних вікових груп, аналізувати та самостійно аналізувати різні режимні процеси, готувати рекомендації щодо покращення освітнього процесу;

4. Формування умінь співвідносити і втілювати наукові знання про вікові та індивідуальні особливості дошкільників в організацію життєдіяльності дітей у ЗДО, умови, зміст та методику їх навчання і виховання зі станом практичної організації освітнього процесу в ЗДО.

5. Оволодіння умінням виявляти, узагальнювати і поширювати передовий досвід навчальної та виховної роботи з дітьми.

6. Удосконалення умінь спостерігати, аналізувати організаційні ситуації педагогічного процесу, здійснювати окремі форми його контролю в ЗДО.

7. Формування уміння застосовувати набуті знання для здійснення науково-дослідної роботи, розвиток дослідницьких умінь та навичок сприяння розвитку наукового потенціалу магістрантів.

8. Формування уміння самостійно проводити заходи з методичної роботи, з організації просвітницької роботи з батьками.

9. Формування вміння налагоджувати ділові взаємини з вихователями дошкільного закладу та керівниками ЗДО.

10. Поглиблювати інтерес та любов студентів до педагогічної професії

Завдання освітньої компоненти передбачають формування у здобувача вищої освіти таких загальних та спеціальних компетентностей визначених освітньою програмою:

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Здатність працювати в команді.

ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

СК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

СК-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

СК-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

СК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, вчителів, педагогів вищої школи, батьків, громадськості.

СК-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

За результатами педагогічної практики в закладі дошкільної освіти здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою:

ПРН-1 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН-2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН-3 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПРН-4 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН-5 Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

ПРН-6 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН-7 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН-8 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти, передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН-9 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПРН-10 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН-11 Організувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

ПРН-12 Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

У межах проходження практики здобувачі повинні

знати:

- організаційно-правові основи ЗДО;
- адміністративно-господарські механізми функціонування ЗДО;
- засадничі питання теорії наукового управління дошкільною освітою;
- основні напрями організаційно-педагогічної діяльності керівника ЗДО;
- основні завдання системи управління дошкільною освітою;
- основи методичного забезпечення роботи з дітьми різних вікових груп ЗДО у різних видах діяльності згідно чинних програм і БКДО та ДСДО в Україні.

вміти:

- планувати освітній процес з дітьми різних вікових груп ЗДО; роботу в колективі ЗДО, роботу органів управління освітою на рік, місяць;
- проектувати взаємодію керівників та педагогів в процесі виконання завдань, участь в методичній роботі ЗДО, міста, району та ін.
- планувати освітню роботу з дітьми в різних видах діяльності;
- забезпечувати розподіл роботи між працівниками ЗДО відповідно до їхніх професійних обов'язків;
- здійснювати обмін інформацією та досвідом вихователів, створювати умови для ефективного використання передового педагогічного досвіду;
- здійснювати діагностику рівня розвитку дітей і надавати методичну допомогу педагогам;

- спостерігати та аналізувати освітню роботу з дітьми, формувати висновки і пропозиції щодо її удосконалення;
- організувати харчування дітей та співробітників ЗДО, аналізувати, контролювати різні аспекти цього процесу;
- регулювати освітній процес сучасного ЗДО згідно чинного законодавства.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ СТУДЕНТІВ

Виробнича практика в закладах дошкільної освіти проводиться в II семестрі (9 кредитів ЕКТС) ОР Магістр.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, студенти ознайомлюються з програмою практики: керівники роз'яснюють мету практики, ставлять конкретні завдання, інформують про зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання тощо.

Базою проведення педагогічної практики є заклади дошкільної освіти.

Організацію практики, контроль за її проведенням забезпечує завідувач кафедри ТМДСО і науково-педагогічний працівник, відповідальний за практику.

Навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми проходження практики забезпечують науково-педагогічні працівники кафедри ТМДСО – керівники практики.

Керівник-методист:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед проходженням практики здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж із техніки безпеки, правил поведінки в закладах освіти, надає здобувачам необхідні документи (програму та щоденник практики, направлення на практику, індивідуальні завдання тощо);

- повідомляє здобувачів вищої освіти про форми звітності, затверджені кафедрою;

- здійснює контроль за своєчасним прибуттям здобувачів вищої освіти на бази практики;

- разом з керівником на місцях проходження практики забезпечує належне виконання програми, спостерігає за професійним становленням здобувача вищої освіти;

- контролює забезпечення належних умов праці здобувачів вищої освіти, виконання ними внутрішнього трудового розпорядку;

- здійснює навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми практики.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- до початку практики пройти медичний огляд, питань проходження практики, отримати від керівника-методиста практики методичні вказівки, програму проходження практики, індивідуальне завдання, направлення на практику, консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;

- своєчасно прибути на базу практики;

- дотримуватись правил охорони праці й техніки безпеки;

- ознайомитись із правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти та іншими нормативними документами, які регламентують роботу працівника, і суворо їх дотримуватись;

- у повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики, а також індивідуальні завдання керівників від кафедри та від бази практики;

- ознайомитись з організацією фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти, харчування, медичного обслуговування, оздоровлення дітей.

- максимально використовувати усі можливості бази практики;

- заповнювати належним чином документацію щодо проходження практики та забезпечувати її доступність для перевірки;

- своєчасно підготувати звіт про виконання програми практики та індивідуальних завдань;

- вчасно надати документацію керівнику-методисту кафедри та захистити звіт про практику;

Здобувач вищої освіти несе відповідальність за виконану роботу під час практики;

Зміст педагогічної практики в закладах дошкільної освіти:

Упродовж першого-другого тижня практики:

- Ознайомитися з базою практики, керівництвом закладу дошкільної освіти та спостерігають за особливостями реалізації освітнього процесу в ЗДО та управління ним (стан укомплектування ЗДО, кадрове забезпечення, рівень забезпеченості матеріально-технічної бази, базові напрями роботи закладу освіти; ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітньої установи);

- вести щоденник спостережень практики за роботою наставника;

- за період практики магістрант повинен виконати роботу відповідно до календарного плану завдання на дипломну роботу студенту (узгодити з науковим керівником).

Упродовж третього тижня педагогічної практики:

- продовжувати вести щоденник спостережень практики;
- ознайомлення з нормативно- правовою документацією дошкільної освіти;
- ознайомлення з посадовими інструкціями вихователя-методиста, директора закладу дошкільної освіти, спеціаліста з питань дошкільної освіти Департаменту освіти і науки (за місцем проходження практики);
- ознайомлення з організаційно-методичною роботою закладу дошкільної освіти (загальна інформація функціонування закладу, дотримання правил техніки безпеки, охорони праці);
- продовжують вести спостереження та аналіз за роботою вихователя-методиста, директора;
- ознайомитись з організацією фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти, харчування, медичного обслуговування, оздоровлення дітей;
- підготовка до проведення методичного заходу.

Упродовж четвертого-п'ятого тижня практики:

- продовжувати вести щоденник педагогічної практики;
- ознайомлюються з матеріально-технічною та навчально-методичною базою ЗДО (забезпечення кабінетів (наявність методичних посібників, ТЗН, програм та ін.
- аналізують навчально-виховну роботу з різних розділів програми в усіх вікових групах закладу дошкільної освіти. Тематика і зміст контролю визначається згідно із річним планом закладу та календарними планами директора і методиста.
- аналіз ефективності планування педагогічними працівниками своєї діяльності; використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти; здійснення педагогами інноваційної освітньої діяльності, участь в освітніх проектах;
- підготувати паспорт закладу дошкільної освіти, що є базою педагогічної практики;
- провести методичний захід.

Упродовж шостого тижня практики:

- написати звіт про проходження виробничої практики;
- розробити портфолію вихователя або карту передового педагогічного досвіду;
- укласти документацію згідно вимог про проведення виробничої практики.

У випадку хвороби чи інших непередбачуваних обставин студентам-практикантам слід терміново повідомити адміністрацію закладу дошкільної освіти про причини відсутності. Подати відповідні документи факультетському керівнику або керівнику-методисту практики, які засвідчують достовірність фактів відсутності.

Після закінчення педагогічної практики студенти-практиканти подають на кафедру ТМДСО таку документацію:

1. Щоденник педагогічних спостережень (за діяльністю методиста та директора ЗДО) (висвітлити дані ЗДО, перспективний та календарний план роботи методиста, коротку констатацію виконаної роботи та аналітичні записи щодо власної участі у роботі педагогічного колективу).

2. План, сценарій методичного заходу.

3. Портфоліо вихователя або карта передового педагогічного досвіду (на вибір).

4. Структура паспорта закладу дошкільної освіти, що є базою педагогічної практики.

5. Звіт про проходження практики.

6. Характеристика установи на студента-практиканта з рекомендованою оцінкою та печаткою.

Програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти (протокол №7 від 24 січня 2024 року).

Тривалість виробничої практики в групах дітей дошкільного віку – 6 тижнів (з 26.02.2024 р. по 5.04.2024 р.)